

“CONFERENCE OF NATURAL AND APPLIED SCIENCES IN SCIENTIFIC INNOVATIVE RESEARCH”

Volume 02. Issue 09. December 2025

O‘ZBEKISTONDA OLIY TA‘LIM SOHASIDAGI OLIB BORILGAN ISLOHOTLAR VA UNING ISTIQBOLLARI

Boboyeva Sitora Ro‘zimaxmadovna

Termiz davlat pedagogika instituti o‘qituvchisi

Muqaddina Mengziyayeva

Termiz davlat pedagogika instituti magistranti

ANNOTATSIYA: Mazkur maqolada O‘zbekistonda mustaqillik yillarida, ayniqsa so‘nggi yillarda oliy ta‘lim sohasida amalga oshirilgan islohotlar, ularning mazmun-mohiyati hamda ta‘lim sifatini oshirishdagi ahamiyati tahlil etilgan. Tadqiqotda oliy ta‘lim tizimini modernizatsiya qilish, ta‘lim muassasalarining akademik va moliyaviy mustaqilligini kengaytirish, xalqaro ta‘lim standartlarini joriy etish masalalari yoritilgan. Shuningdek, oliy ta‘lim sohasidagi islohotlarning raqobatbardosh kadrlar tayyorlashdagi o‘rni va istiqboldagi rivojlanish yo‘nalishlari ilmiy-nazariy jihatdan asoslab berilgan.

KALIT SO‘ZLAR: oliy ta‘lim islohotlari, ta‘lim sifati, akademik mustaqillik, kredit-modul tizimi, xalqaro standartlar, raqobatbardosh kadrlar, innovatsion ta‘lim, raqamli ta‘lim.

Bugungi globallashuv va bilimlar iqtisodiyoti sharoitida oliy ta‘lim tizimi mamlakatning ijtimoiy-iqtisodiy taraqqiyotini ta‘minlovchi muhim omillardan biri hisoblanadi. Shu bois, O‘zbekistonda oliy ta‘lim sohasini isloh qilish, uni zamonaviy talablar asosida rivojlantirish davlat siyosatining ustuvor yo‘nalishiga aylangan. Mamlakatda amalga oshirilayotgan keng ko‘lamli islohotlar oliy ta‘lim tizimini modernizatsiya qilish, ta‘lim sifatini oshirish hamda mehnat bozori talablariga mos, raqobatbardosh mutaxassislarni tayyorlashga qaratilgan.

So‘nggi yillarda oliy ta‘lim muassasalari faoliyatini takomillashtirish, qabul kvotalarini oshirish, yangi oliy ta‘lim muassasalari va xorijiy universitetlar filiallarini tashkil etish orqali yoshlarning oliy ta‘lim bilan qamrov darajasi sezilarli darajada kengaydi. Shu bilan birga, kredit-modul tizimining joriy etilishi, ta‘lim jarayonida raqamli texnologiyalardan foydalanish, professor-o‘qituvchilarning kasbiy salohiyatini oshirishga qaratilgan chora-tadbirlar oliy ta‘lim sifatini yangi bosqichga olib chiqmoqda.

Mazkur maqolada O‘zbekistonda oliy ta‘lim sohasida olib borilgan islohotlarning asosiy yo‘nalishlari, ularning amaliy natijalari hamda istiqboldagi rivojlanish imkoniyatlari tahlil qilinadi. Oliy ta‘lim tizimining barqaror rivoji, xalqaro ta‘lim

“CONFERENCE OF NATURAL AND APPLIED SCIENCES IN SCIENTIFIC INNOVATIVE RESEARCH”

Volume 02. Issue 09. December 2025

makoniga integratsiyalashuvi va innovatsion salohiyatini oshirish masalalari ilmiy-nazariy jihatdan yoritiladi.

O‘zbekistonda oliy ta’lim tizimini rivojlantirish va uni zamonaviy talablarga moslashtirish mustaqillik yillaridan boshlab davlat siyosatining ustuvor yo‘nalishlaridan biri bo‘lib kelmoqda. Ayniqsa, so‘nggi yillarda oliy ta’lim sohasida amalga oshirilgan keng ko‘lamli islohotlar ta’lim tizimini tubdan yangilash, uning sifatini oshirish hamda xalqaro ta’lim makoniga integratsiyalashuvini ta’minlashga qaratildi. Bu islohotlar jamiyatning ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishi, innovatsion iqtisodiyot uchun raqobatbardosh kadrlar tayyorlash zarurati bilan chambarchas bog‘liqdir.

Oliy ta’lim tizimidagi islohotlarning muhim yo‘nalishlaridan biri ta’lim bilan qamrov darajasini oshirishga qaratildi. Yangi oliy ta’lim muassasalarining tashkil etilishi, hududlarda filiallar ochilishi, xorijiy nufuzli universitetlar bilan hamkorlikda qo‘shma ta’lim dasturlarining yo‘lga qo‘yilishi yoshlarning oliy ta’lim olish imkoniyatlarini kengaytirdi. Natijada oliy ta’limga qabul kvotalari bosqichma-bosqich oshirilib, aholining oliy ma’lumotli bo‘lish darajasi sezilarli darajada yaxshilandi.

Ta’lim sifatini oshirish maqsadida oliy ta’lim muassasalarida o‘quv jarayonini modernizatsiya qilishga alohida e’tibor qaratildi. Kredit-modul tizimining joriy etilishi talabalar bilimini baholashda shaffoflikni ta’minlab, ularning mustaqil ta’lim olish ko‘nikmalarini rivojlantirishga xizmat qildi. Ushbu tizim orqali talabalar o‘z ta’lim trayektoriyasini mustaqil belgilash, fanlarni tanlash va akademik mobillikdan foydalanish imkoniyatiga ega bo‘ldilar. Bu esa ta’lim jarayonining moslashuvchanligini oshirdi.

Oliy ta’lim sohasidagi islohotlarda professor-o‘qituvchilar salohiyatini oshirish masalasi ham muhim o‘rin egallaydi. Pedagog kadrlarning malakasini oshirish, ularni zamonaviy pedagogik va axborot texnologiyalariga o‘rgatish, ilmiy-tadqiqot faoliyatini qo‘llab-quvvatlash bo‘yicha tizimli ishlar amalga oshirildi. Xorijda malaka oshirish va stajirovkadan o‘tish imkoniyatlarining kengaytirilishi professor-o‘qituvchilarning kasbiy rivojiga ijobiy ta’sir ko‘rsatdi. Shu bilan birga, ilmiy darajali pedagoglar ulushining oshishi oliy ta’lim sifatining yaxshilanishiga xizmat qildi.

Oliy ta’lim muassasalariga akademik va moliyaviy mustaqillik berilishi ham muhim islohotlardan biri hisoblanadi. Universitetlarning o‘quv rejalari va dasturlarini mustaqil shakllantirish, ta’lim jarayoniga innovatsion yondashuvlarni joriy etish imkoniyatiga ega bo‘lishi ularning raqobatbardoshligini oshirdi. Moliyaviy mustaqillik

“CONFERENCE OF NATURAL AND APPLIED SCIENCES IN SCIENTIFIC INNOVATIVE RESEARCH”

Volume 02. Issue 09. December 2025

esa ta'lim muassasalarining moddiy-texnik bazasini mustahkamlash, ilmiy tadqiqotlarni moliyalashtirish va iqtidorli talabalarni qo'llab-quvvatlash imkoniyatlarini kengaytirdi.

Raqamli texnologiyalarning joriy etilishi oliy ta'lim tizimini rivojlantirishda muhim ahamiyat kasb etdi. Masofaviy ta'lim platformalari, elektron ta'lim resurslari, onlayn kurslar va raqamli kutubxonalar ta'lim jarayonining samaradorligini oshirdi. Ayniqsa, masofaviy ta'lim shakllarining rivojlanishi hududlarda yashovchi yoshlar uchun sifatli oliy ta'lim olish imkoniyatlarini kengaytirdi. Raqamli ta'lim muhitining shakllanishi talabalar va o'qituvchilar o'rtasidagi o'zaro aloqani yangi bosqichga olib chiqdi.

Oliy ta'lim tizimida fan va ishlab chiqarish integratsiyasini kuchaytirish ham islohotlarning muhim yo'nalishlaridan biridir. Ta'lim jarayonini amaliyot bilan uyg'unlashtirish, talabalarni real ishlab chiqarish muhitiga yaqinlashtirish orqali ularning kasbiy kompetensiyalarini rivojlantirishga e'tibor qaratildi. Dual ta'lim elementlarining joriy etilishi, amaliy mashg'ulotlar va stajirovkalar ulushining oshirilishi bitiruvchilarning mehnat bozoriga moslashuvchanligini ta'minlashga xizmat qilmoqda.

Xalqaro hamkorlikni rivojlantirish oliy ta'lim sohasidagi islohotlarning yana bir muhim jihati hisoblanadi. Xorijiy oliy ta'lim muassasalari bilan akademik almashinuv, qo'shma ta'lim dasturlari va ilmiy loyihalar amalga oshirilishi ta'lim sifatini oshirish bilan birga, milliy ta'lim tizimini xalqaro standartlarga yaqinlashtirmoqda. Talabalar va professor-o'qituvchilarning akademik mobilligi ularning bilim va tajribasini boyitib, global ta'lim makoniga integratsiyalashuviga zamin yaratmoqda.

Istiqbolda O'zbekistonda oliy ta'lim tizimini rivojlantirishda innovatsion yondashuvlarni yanada keng joriy etish, ilmiy-tadqiqot faoliyatini kuchaytirish va raqamli transformatsiyani chuqurlashtirish muhim vazifa bo'lib qoladi. Oliy ta'lim muassasalarining xalqaro reytinglardagi o'rnini yaxshilash, ta'lim sifatini barqaror oshirish va bitiruvchilarning bandligini ta'minlashga qaratilgan chora-tadbirlar oliy ta'lim sohasining istiqboldagi rivojlanish yo'nalishlarini belgilaydi.

Umuman olganda, O'zbekistonda oliy ta'lim sohasida olib borilgan islohotlar tizimni modernizatsiya qilish, ta'lim sifatini oshirish va raqobatbardosh kadrlar tayyorlashga xizmat qilmoqda. Ushbu islohotlar mamlakatning uzoq muddatli taraqqiyot strategiyasida muhim o'rin tutib, oliy ta'lim tizimining barqaror va innovatsion rivojlanishiga mustahkam asos yaratmoqda.

O'zbekistonda oliy ta'lim sohasida amalga oshirilgan islohotlar mamlakatning ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishida muhim o'rin egallab, zamonaviy, raqobatbardosh va

“CONFERENCE OF NATURAL AND APPLIED SCIENCES IN SCIENTIFIC INNOVATIVE RESEARCH”

Volume 02. Issue 09. December 2025

innovatsion fikrlovchi kadrlarni tayyorlashga xizmat qilmoqda. So‘nggi yillarda oliy ta‘lim tizimini modernizatsiya qilish, ta‘lim bilan qamrov darajasini oshirish, ta‘lim sifatini yaxshilash hamda xalqaro ta‘lim makoniga integratsiyalashuvni ta‘minlashga qaratilgan keng ko‘lamli chora-tadbirlar amalga oshirildi.

Tadqiqot natijalari shuni ko‘rsatadiki, kredit-modul tizimining joriy etilishi, raqamli ta‘lim texnologiyalaridan foydalanish, professor-o‘qituvchilar salohiyatini oshirish va oliy ta‘lim muassasalariga akademik hamda moliyaviy mustaqillik berilishi ta‘lim jarayonining samaradorligini sezilarli darajada oshirdi. Fan, ta‘lim va ishlab chiqarish integratsiyasining kuchayishi bitiruvchilarning mehnat bozoriga moslashuvchanligini ta‘minlab, ularning amaliy kompetensiyalarini rivojlantirishga xizmat qilmoqda.

Shu bilan birga, xalqaro hamkorlikning kengayishi, xorijiy oliy ta‘lim muassasalari bilan qo‘shma dasturlar va akademik almashinuvlarning rivojlanishi milliy oliy ta‘lim tizimini xalqaro standartlarga yaqinlashtirmoqda. Bu jarayonlar oliy ta‘lim sifatini oshirish, ilmiy-tadqiqot faoliyatini faollashtirish va universitetlarning global reytinglardagi o‘rnini mustahkamlashga zamin yaratadi.

Xulosa qilib aytganda, O‘zbekistonda oliy ta‘lim sohasida olib borilgan islohotlar tizimli va bosqichma-bosqich amalga oshirilmogda. Kelgusida innovatsion ta‘lim texnologiyalarini yanada keng joriy etish, ilmiy salohiyatni kuchaytirish va ta‘lim sifatining barqarorligini ta‘minlash oliy ta‘lim tizimining istiqboldagi rivojlanishida muhim ahamiyat kasb etadi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. O‘zbekiston Respublikasining “Ta‘lim to‘g‘risida”gi Qonuni. – Toshkent, 2020.
2. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining “Oliy ta‘lim tizimini 2030-yilgacha rivojlantirish konsepsiyasi to‘g‘risida”gi Farmoni.
3. Mirziyoyev Sh.M. Yangi O‘zbekiston strategiyasi. – Toshkent: O‘zbekiston, 2021.
4. Karimov I.A. Yuksak ma‘naviyat – yengilmas kuch. – Toshkent: Ma‘naviyat, 2008.
5. Yo‘ldoshev J.G‘., Usmonov S.A. Pedagogik texnologiyalar va zamonaviy ta‘lim. – Toshkent: Fan va texnologiya, 2017.
6. Qodirov B.R. Oliy ta‘lim tizimini modernizatsiya qilish masalalari. – Toshkent: Fan, 2019.
7. Abdurahmonov A.A. Uzluksiz ta‘lim tizimi va kadrlar tayyorlash. – Toshkent: O‘qituvchi, 2018.